

Standpunt

Niemand wil kinderen doden

BART EECKHOUT hoofdredacteur @barteckhout

Van BART EECKHOUT

Het moet het moment in het leven zijn waar elke jonge ouder doodsbenauwd voor is. Negen maanden vol verwachting uitkijken naar de geboorte. En als het moment dan komt, blijkt je kind ernstig en ongeneeslijk ziek. Dromen over nieuw en vrolijk leven moeten abrupt plaats maken voor een vooruitzicht van een waarschijnlijk kort leven vol pijnlijk lijden en afhankelijkheid van machines.

Wat te doen? Onderzoek bevestigt dat een kleine meerderheid van dokters gespecialiseerd in de neonatologie gewonnen zou zijn voor een kader waarbij onder strikte voorwaarden en in zeer uitzonderlijke gevallen geholpen zou mogen worden bij de beëindiging van het leven van pasgeborenen. Het lastige aan deze ethische kwestie is dat ze als geen ander smeekt om nuance en bescheidenheid, terwijl ze vanzelfsprekend juist aanzet tot de allerhevigste emoties. Niemand wil kinderen doodmaken. Maar willen we pasgeboren kinderen zonder enige kans op een moment zonder lijden toch altijd in leven houden/dwingen?

Dat laatste is vandaag de gangbare praktijk in ons land. Bij gebrek aan enig wettelijk kader, is pasgeborenen zonder enige kans op een kwalitatief levensmoment in leven houden de enige legale optie. De praktijk leert dat in zeer uitzonderlijke gevallen zulke baby'tjes toch soms om het leven worden gebracht. Niet door gewetenloze kindermoordenaars, wel omdat in overleg en in wijsheid besloten kan zijn dat het beter is om het lijden niet nodeloos te rekken. Maar zoiets gebeurt hoe dan ook in de illegaliteit. De schemerzone brengt grote risico's mee voor de behandelende artsen en verpleegkundigen. Minstens even problematisch: de onzekerheid opent juist het gevaar op fouten of misbruik.

Hoe moeilijk het ook is, het scheppen van een strikt wettelijk kader voor de omgang met pasgeboren kinderen met een ernstige en ongeneeslijke aandoening zou dan toch een vooruitgang zijn.

Daarmee is, voor alle duidelijkheid, niets gezegd over hoe smal of hoe breed dat kader moet zijn. Tegenover de legitieme wens om hulpeloze pasgeboren uit hun zware lijden te verlossen, staat een even legitiem principe van 'zelfbeschikking'. Pasgeborenen zijn per definitie wilsonbekwaam: zij kunnen onmogelijk zelf wegen op de beslissing over hun leven of dood. Het zijn altijd anderen – ouders, artsen – die de verantwoordelijkheid nemen over die onherroepelijke beslissing namens hen. Dat noopt tot zeer grote voorzichtigheid. Maar noopt het ook tot verbod, zoals nu officieel het geval is? Dat is de vraag.

Voorlopig wil geen enkele partij die vraag beantwoorden, ook geen progressieve of liberale. Dat is op zich begrijpelijk, want deze kwestie is

meer gebaat bij luwte en nuance dan bij een heksenketel op sociale media. Als straks de campagnekaravaan weer voorbijgetrokken is, vinden sommige wetgevers hopelijk toch de moed om dit morele dilemma te wikken en te wegen.
